

**CEIP
Rafal Nou**

Projecte lingüístic

Curs 17/18

1. Justificació del projecte

- a) La Llei Orgànica d'Educació 2/2006, de 3 de maig, que regula els ensenyaments educatius a Espanya i encara vigent en alguns cursos d'educació infantil i primària. (LOE).
- b) La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. (LOMCE).
- c) El Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- d) Ordre del conseller d'Educació, Cultura i Esports, de dia 12 de maig de 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, com a llengua d'ensenyament en els centres docents no universitaris de les Illes Balears.
- e) L'article 4 de la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i l'article 20.1 de la Llei de Normalització Lingüística, de 29 d'abril de 1986, en els quals ens indiquen que hem de prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües oficials de la nostra comunitat autònoma. Els alumnes de les Illes Balears, en acabar l'educació obligatòria, han d'assolir prou competència lingüística i comunicativa en les dues llengües oficials i en una llengua estrangera, preferentment l'anglès.

Com a conseqüència de la nul·litat del decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears i l'Ordre de la consellera d'Educació, Cultura i Universitats, 9 de maig de 2014, per la qual es desenvolupen determinats aspectes del tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, el claustre considera necessari redactar un nou projecte lingüístic de centre que s'adapti a les característiques de l'alumnat, de la situació, del context i dels recursos humans del centre.

Les raons que argumenten la decisió presa, a més de les purament legals que ens obliguen com a centre a complir la normativa, són les següents:

- Adequar la planificació lingüística a les necessitats, condicions específiques i resultats del nostre centre, dins el marc d'autonomia del qual disposam. Els canvis que plantejam en el CEIP Rafal Nou han de servir perquè tot l'alumnat assoleixi les competències lingüístiques en les dues llengües oficials i afavoreixi la millora en la competència de la llengua anglesa.
- Adaptar el projecte lingüístic de centre (PLC) a la realitat social del nostre centre i aconseguir la cohesió social entre el nostre alumnat i la realitat sociolingüística de les Illes Balears.

Valorem com a positiu el nostre sistema d'immersió lingüística. Volem aconseguir que els alumnes acabin l'etapa de primària sent igualment competents en les dues llengües oficials. Trobem que cal fomentar i estimular l'ús del català. És important que els alumnes entrin en contacte en la llengua catalana des dels primers anys d'escolaritat perquè és quan més facilitat tenen per aprendre qualsevol llengua. La realitat demostra que la llengua majoritària al context social és el castellà (premsa, ràdio, televisió...) per la qual cosa, que l'educació sigui majoritàriament en català permet que tots els alumnes l'aprenguin, sobretot aquells que no la tenen com a llengua materna.

- Quant a l'adquisició d'una competència lingüística i comunicativa en llengua estrangera i vista la necessitat d'una millora en la competència oral, trobam necessari que dins l'horari es dediqui una franja a millorar-la amb desdoblements dels grups.
- Adequar la planificació lingüística a les necessitats, condicions específiques i resultats del nostre centre, dins el marc d'autonomia del qual disposem.

Principis del nostre projecte lingüístic

Els mestres de l'escola hem d'actuar per compensar la desigualtat lingüística existent entre el món educatiu i la societat. Aquesta actuació es fonamentarà en els principis següents:

- Es vetllarà per l'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no discriminació. Serà el principi que actuarà com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les que deriven de les dificultats específiques d'aprenentatge.
- Es treballarà per la qualitat de l'educació i, per assegurar, una vegada acabada l'educació primària, la plena competència de l'alumnat en les dues llengües oficials i una competència adequada en llengua anglesa.
- L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat de tots i totes els/les professionals del centre, tant docents com no docents i, per tant aprofitam les situacions comunicatives en tots els àmbits escolars (menjador, escoleta matinerà, activitats extraescolars...). Entenem la necessitat d'oferir als alumnes un referent del català com a llengua d'aprenentatge i, per tant, un bon model lingüístic.
- Per tal d'afavorir l'aprenentatge de la llengua anglesa en el nostre centre es sol·licitarà, de forma sistemàtica, la figura de l'auxiliar de conversa en les condicions que des de la Conselleria es determinin.
- Ningú no serà discriminat per motius de llengua. Per tant els alumnes d'incorporació tardana al nostre sistema educatiu rebran el suport necessari per poder integrar-se.

2. Criteris Generals

2.1 Objectius

- Aconseguir que la llengua catalana sigui la llengua vehicular del centre.
- Afavorir el desenvolupament de la competència lingüística i comunicativa de l'alumnat.
- Contribuir a transmetre dos dels valors fonamentals del nostre centre:
 - Transmetre la nostra llengua, els nostres costums i les nostres tradicions com a les nostres senyes d'identitat.
 - Donar a conèixer el nostre patrimoni històric i cultural, entre ells el lingüístic, a l'alumnat del nostre centre.
- Aconseguir que tot l'alumnat assoleixi en acabar l'etapa d'educació primària la competència lingüística més adient en català, castellà i anglès, a nivell oral i escrit.
- Programar de forma coordinada les àrees de llengua catalana i llengua castellana, d'acord amb el tractament de llengües que hem acordat.
- Programar de forma coordinada les sessions de llengua anglesa al llarg de cada etapa educativa per tal de garantir-ne la coherència i continuïtat.

2.2 Actuacions generals i específiques

Les àrees no s'imparteixen de manera aïllada, sinó que formen part d'un currículum integrat

- Els llibres de text (català, matemàtiques, naturals, socials, , religió catòlica i valors/activitat alternativa) seran en llengua catalana, excepte els llibres de llengua castellana i llengua anglesa.

3. Concreció de les àrees a les etapes d'educació infantil i primària.

3.1 Educació primària

3.1.1 Tractament de la llengua anglesa

L'ensenyament de la llengua anglesa es durà a terme a l'àrea lingüística de llengua estrangera des d'educació infantil fins a 6è d'educació primària. En anglès s'impartiran dues sessions setmanals de mitja hora a 4t d'educació infantil i d'una hora i mitja a 5è i 6è d'educació infantil. A 1r, 2n i 3r d'educació primària dues hores de l'àrea de llengua anglesa i mitja hora dedicada a conversa, a 4t, 5è i 6è, tres hores més la sessió de conversa. Per tal de millorar la competència comunicativa de l'alumnat en aquesta llengua, aquest curs 17/18, hem incorporat a tots els nivells de primària una sessió setmanal, amb desdoblaments anomenada "speaking".

L'objectiu de l'escola és la millora de l'aprenentatge de l'anglès posant èmfasi en la comprensió, la producció i la comunicació a partir de:

- L'ampliació horària de l'anglès a tota la primària amb una sessió de conversa per grup-classe amb el suport de l'auxiliar de conversa, una vegada a la setmana, tot això per treballar l'expressió oral (obres de teatre, situacions reals, cançons, entrevistes, etc)
- La utilització de les TIC com a metodologia d'aprenentatge. Totes les sessions d'anglès disposen d'un espai amb pissarra digital. Els alumnes de 4t, 5è i 6è disposen d'un ordinador portàtil per fer activitats.
- Celebració de les festes tradicionals: Christmas, Halloween, ThanksGiving, Peace Day, Carnival and Easter.

Per tal d'aconseguir els objectius és molt important que el professorat que imparteix l'àrea ho faci en llengua anglesa i amb el màxim rigor lingüístic.

Els alumnes inicien l'aprenentatge de la llengua anglesa a P3, d'una manera lúdica i oral. Al 1r. nivell de Cicle Inicial es continua amb l'aprenentatge d'aquesta llengua de forma oral i s'introdueix la llengua escrita al llarg del cicle. L'aprenentatge d'aquesta llengua es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, anant de la comprensió i expressió oral a la comprensió i expressió escrita. En la mesura que es pugui, l'anglès s'utilitzarà en totes les activitats orals i escrites d'aquesta àrea: exposicions del/la mestre/a, el material didàctic, llibres de text, proves,...

A Educació Infantil s'imparteixen dues sessions setmanals a cada grup.

A 1r i 2n de Primària s'imparteixen dues sessions setmanals més una sessió quinzenal de conversa

A 3r i 4t de Primària s'imparteixen 2 hores de classe i 1 hora de conversa.

A 5è i 6è, s'incrementen les hores a 3 hores de classe i 1 de conversa. A 6è de primària es realitza un projecte sobre els Beatles (biografia i música), aprofitant que la nostra auxiliar de conversa és de Liverpool.

A les sessions de classe es treballa amb el llibre de text amb suport visual a més de material extra per fer les classes més lúdiques, amenes, motivadores i intuïtives.

Es treballen les següents competències lingüístiques:

1. Obtenir informació bàsica i comprendre textos orals senzills o adaptats de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar.
2. Planificar i produir textos orals breus i senzills adequats a la situació comunicativa.
3. Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies de conversa bàsiques.
4. Aplicar estratègies per obtenir informació bàsica i comprendre textos escrits senzills o adaptats de la vida quotidiana.
5. Utilitzar eines de consulta per accedir a la comprensió de textos.
6. Planificar textos senzills a partir de la identificació dels elements més rellevants de la situació comunicativa.
7. Produir textos senzills amb adequació a la situació comunicativa i amb ajut de suports.
8. Comprendre i valorar textos literaris senzills (cançons, rimes, poemes,)adequats a l'edat.

3.2.2 Tractament de la llengua catalana i castellana a cada curs

- Llengua catalana i llengua castellana a 1r i 2n

El tractament de la llengua catalana i castellana a 1r i 2n es fa tenint en compte que la llengua està present en totes les àrees i activitats que es duen a terme a l'aula i al centre. El tractament de la llengua catalana i castellana es fa tenint en compte les diferents dimensions:

Comunicació oral: prioritzarem el llenguatge oral, sobretot, en llengua catalana, ja que és on mostren més mancances així com, un treball específic de consciència fonològica (Taller

amb AL). Foment d'activitats diverses a partir de vivències dels infants i de propostes de l'adult o per explicar un projecte ,treball o vivència a la resta del grup.

Comprensió lectora: presència diària de la lectura a l'aula (lectures de diferents tipus de textos , relacionats en ocasions amb els temes de socials i naturals, interpretació de tasques, d'organització d'aula,...). Fomentar la lectura per plaer a través de la biblioteca d'aula, les sessions de biblioteca i les maletes viatgeres.Trobam important el model de l'adult com a lector ja que pot traslladar la motivació per a llegir. Per aquest motiu es cerquen moments en que l'adult llegeix als infants. (conte d'aula i conte de biblioteca).Desenvolupar l'actitud de llegir per resoldre situacions: treball autònom a llibres de text, de jocs,...Utilització de la informació escrita que entra a l'aula com a necessitat de llegir-la (circulars, cartells, horaris,...).

Expressió escrita: treballar el llenguatge oral prèviament a l'escriptura. Producció de diferents tipus de textos en relació a les seves propies vivències (invitacions, rètols, vivències,...) o a propostes de l'adult (activitats cercant la part lúdica per tal de reforçar diferents aspectes: linealitat, títols, cal·ligrafia, ortografia,...) . Desenvolupar la memòria com a eina de comprensió, descodificació, d'ortografia,... sovint utilitzant referents visuals per facilitar els aprenentatges.

Dimensió literària: L'aproximació a les obres literàries facilita el desenvolupament de l'hàbit lector i escriptor, així com el coneixement i vinculació a la llengua i cultura pròpia i d'altres, a més d'estimular la creativitat.Treballam diferents tipus de textos literaris: dites del mes, cançonetes de triar, rodolins, poemes, contes,...
La llengua catalana i la llengua castellana seran enteses com una sola àrea i les estructures lingüístiques comunes es faran en català i serviran com a base de l'aprenentatge de les dues llengües.

Aspectes a tenir en compte:

- Facilitar el desenvolupament del procés d'aprenentatge a fi que les activitats siguin el màxim d'ajustades al procés d'aprenentatge individual, per aquest motiu es treballa a partir d'agrupaments diferents amb el suport de PT, AD i desglossament del grup a l'àrea d'EF i Anglès.
- Adaptació i creació de material (textos, fitxes, jocs,...) per atendre els diferents ritmes d'aprenentatge i per adaptar-se als interessos dels infants o als diferents temes que es van treballant.
- Fer-los conscients de l'evolució del seu procés i gaudir de la millora.
- Utilització d'un llenguatge no sexista.

● Llengua catalana i llengua castellana a 3r i 4t

La llengua és present a totes les àrees i activitats educatives del centre, per tant els aspectes que esmentam no són exclusius de les àrees lingüístiques.
Donarem molta importància al llenguatge oral; a parlar s'aprèn parlant.

Incidirem en l'organització i en la claredat del discurs, que s'ha de servir d'elements no lingüístics per guanyar en expressivitat.

Pel que fa a la comprensió oral, oferirem als alumnes diferents tipus de textos adequats a la seva edat i interessos.

Potenciarem la necessitat de llegir i escriure. Posarem al seu abast tot tipus de material imprès, de manipulació, audiovisual, TAC...

Dedicarem diàriament temps per llegir a l'aula i estimularem la lectura a casa. Promourem l'ús de la biblioteca d'aula, de centre i de municipi, la lectura comentada, la participació en activitats literàries de l'escola o d'altres àmbits.

Donarem importància a la correcció ortogràfica i afavorirem la reflexió sobre la gramàtica de la llengua.

Emprarem materials de diferents tipologies que permetin l'adaptació a diferents ritmes d'aprenentatge, que el guiïn i transmetin la informació per diversos canals: llibres de text, quaderns de treball, jocs, làmines, CD, biblioteques.

Agrupaments: Feim desdoblaments a dues sessions setmanals per dedicar-les a l'expressió escrita.

● Llengua catalana i llengua castellana a 5è i 6è

La llengua vehicular de 5è i 6è és la llengua catalana a les següents assignatures:

Llengua catalana, Naturals, Socials, Matemàtiques (el quadernet de 5è està en llengua castellana), Educació Física, Música, Religió, Valors Cívics.

La llengua castellana s'utilitzarà en totes les activitats orals i escrites de l'àrea de Llengua Castellana: exposicions del/la mestre/a, material didàctic, llibres, proves...

Des del cicle, s'intenta integrar les tres llengües utilitzant les 4 destreses bàsiques (parlar, escoltar, escriure i llegir).

Algunes de les pautes de feina que es fan per a garantir l'assoliment de les dues llengües són:

- Lectures de llibres, trimestralment (alternant les llengües). Es fa tant col·lectiva com individualment i de forma cooperativa.
- Redaccions setmanals amb temes engrescadors i motivadors.
- Exposicions orals i escrites dels projectes de classe, redaccions, lapbooks, cançons, scrapbooks,, experiments, tallers de cuina, dinàmiques de cohesió, contes, pòsters, fulletons...
- Escolta d'audiollibres.
- Activitats d'ortografia i gramàtica tant en paper com digitalment emprant els recursos de classe.
- Per a evitar repetir alguns continguts teòrics a les dues llengües feim un tractament integrat de les dues (ex: adjectiu/adjetivo). S'explica en una llengua i si aquest contingut té alguna particularietat en l'altra, s'amplia l'explicació.
- S'integren totes les celebracions i tradicions i es fan unes tasques específiques en les llengües oficials, més la llengua estrangera (veure apartat anglès).

- També empram les dues llengües a l'hora de treballar les dinàmiques per cohesionar el grup-classe.

3.2 Educació Infantil

Treballar la comunicació implica potenciar les capacitats relacionades amb la recepció i interpretació de missatges, i les dirigides a emetre'ls o a produir-los, contribuint a millorar la comprensió i l'expressió del món de forma personal, imaginativa i creativa.

El llenguatge oral és especialment rellevant a aquesta etapa, a educació infantil ho tenim present durant tota la jornada escolar: al bon dia, a les converses, de projectes, contes,...Exigint de cada vegada més la verbalització de sentiments, emocions, necessitats,...

A aquesta etapa també es pretén que els infants descobreixin i explorin els usos de la lectura i de l'escriptura, despertant el seu interès. A infantil l'iniciem amb el treball del seu nom, les lletres dels noms dels companys,...A partir dels interessos i necessitats dels infants per així motivar-los i animar-los.

En la introducció de l'anglès es valorarà la curiositat i l'aproximació progressiva als significats de missatges en contextos de comunicació coneguts, fonamentalment en les rutines del bon dia, contes, cançons,... que ja són coneguts pels infants. L'altre sessió es fa juntament amb la tutora i es fan racons, plàstica,... i tenen dos models, un de llengua anglesa i l'altre de català. Després de les valoracions fetes una vegada acabada l'avaluació es va veure que aquesta segona sessió es podia aprofitar millor organitzant-la d'una altre manera i per això a partir del mes de febrer es dividirà el grup en dos per poder treballar millor la interacció en llengua anglesa i incidir més en aspectes de pronúncia,.. i l'altre grup treballa amb la tutora aspectes a reforçar: escriptura, llenguatge oral,...

La literatura juga un paper dinamitzador dels contextos comunicatius. Els contes, les cançons, dites, embarbussaments, endevinalles,... De fet aquestes activitats juguen un paper tan important en la nostra programació que en fins i tot algunes unitats didàctiques giren al voltant d'aquest eix.

5. criteris per a l'atenció específica dels alumnes d'incorporació tardana i alumnes NESE amb dificultats lingüístiques.

- L'alumnat que arribi al nostre centre amb desconeixement de llengua catalana, rebrà suport per part del mestre/a en Atenció a la Diversitat tal com marca el protocol d'actuació del nostre Pla d'Acolliment Lingüístic que procura l'èxit de la seva inclusió a l'aula ordinària.
- Els alumnes nouvinguts amb desconeixement del català i castellà rebran suport educatiu per part del professorat del centre per tal de garantir que aquest alumnat pugui desenvolupar les competències necessàries per comunicar-se amb ambdues llengües.
- Pel que fa als alumnes NESE amb dificultats lingüístiques, l'atenció serà específica i es tendran en compte les seves característiques individuals. Rebran un suport dins l'aula i/o fora de l'aula i es faran les adaptacions necessàries per tal de compensar les mancances sempre tenint en compte els recursos dels quals disposa el centre. Els especialistes de suport, juntament amb els tutors, determinaran el nivell d'adaptació que es realitzarà amb cada alumne/a, bé hagin de ser adaptacions significatives o no significatives.

6. Planificació de la implantació del projecte

Llengua vehicular

Entre alumnes i mestres, s'emprarà sempre la llengua catalana amb l'única excepció del desenvolupament de les altres àrees lingüístiques: llengua castellana, llengua anglesa i sessions no lingüístiques impartides en llengua anglesa. En aquestes àrees s'utilitzarà la mateixa llengua objecte d'ensenyament i, només si és necessari, es podrà utilitzar la llengua vehicular del centre com a llengua de suport.

Les reunions informatives amb les famílies es faran en català emprant recursos assertius per tal de poder mantenir-se en la llengua vehicular sense que suposi un motiu de confrontació. Una vegada acabada la reunió es facilitarà tota la informació als pares que no entenguin el català.

La llengua vehicular, a les activitats extraescolars i serveis complementaris, ha de ser una continuïtat de la llengua d'ensenyament del centre.

Tota la documentació del centre (format digital: web, blogs... i format paper) es redactarà en català: actes (cicle, claustre, consell escolar, CCP,...) , llibres de registre, correspondència, informes d'avaluació, gestió econòmica i documentació pedagògica del centre. De forma excepcional, es redactaran en castellà les circulars informatives, si la família ho demana expressament o, en el cas de baixa d'un alumne, la documentació administrativa (informe de trasllat, certificat acadèmic complet) per ser enviada al centre de destí (si aquest pertany a la resta de l'estat espanyol o l'estranger).

A l'edifici escolar, els rètols, indicadors, cartells i altres informacions exposades estaran redactades en català.

La informació que es posa als taulons d'anuncis del centre: sala de professors, passadissos, aules, barreres, és generalment en català, encara que també es pot posar en altres llengües (castellà, anglès,...) sempre que es cregui oportú.

Tots els mestres del centre tenen l'habilitació i les competències lingüístiques necessàries per realitzar l'ensenyament en llengua catalana i castellana.

Quant a l'especialitat de llengua anglesa, hi ha tres mestres, que seran els encarregats de dur a terme les sessions d'anglès a tot el centre.

Segons l'avaluació anual del projecte, l'anàlisi dels resultats i la formació dels mestres del nostre centre, el claustre valorarà la conveniència o no d'ampliar l'ensenyament de la llengua estrangera a altres àrees no lingüístiques.

Volem fer esment que en casos molt específics i prenent-ho com a mesura extraordinària, en alguns casos d' alumnat NESE o alumnes amb problemàtiques molt greus, pot ser necessari l'ús de la llengua castellana dins sessions de suport específiques (PT, AL, AD) per assegurar la comunicació.

8. Administració

* DOCUMENTS GENERALS: PGA, PEC, PLC, PALIC, PAD, ROC, MEMÒRIA, ACTES...
Des del curs 90-91 es fan tots en català.

* CORRESPONDÈNCIA: Generalment es fa en català. Quan va dirigida a organismes de parla no catalana, es fa en la llengua castellana, anglesa... segons la llengua del receptor.

* FITXES, BUTLLETINS I EXPEDIENTS DELS ALUMNES: Totalment en català.

* CERTIFICATS: En català, excepte en els casos que l'interessat/da el sol·liciti en una altra llengua.

* REBUTS I FACTURES: Els que fa el centre sempre es fan en català. Els que es reben, generalment en castellà.

9. Avaluació del projecte lingüístic

L'avaluació, actualització i revisió del Projecte Lingüístic del Centre es farà quan es consideri convenient, i principalment quan es produeixin canvis en el funcionament del centre referent al tractament de llengües.

Aquesta avaluació figurarà a la Memòria de Final de Curs, que es revisada i aprovada pel Claustre i posada en coneixement del Consell Escolar per a la posterior remissió a la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.